

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל.

עין משפט
גזר מצוה

(א) [לעיל ט: טז.] (ב) דף
טז: (ג) [לעיל י: יא.]

תורה אור השלם

1. ועשית כבוד נחשת וכן נחשת לרדף נחשת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונחשת שמה קמח: שמות ל יח
2. החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: שמות יב ב
3. בה אמר יי צבאות ופקדתי את אשר עשה עמלק לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו ממקרים: שמות יב ב
4. ויפקדתי עליכם מים טהורים ויטהרתם מכל טמאותיכם ונגבל גלגליכם אשר אתכם: יחזקאל לו כה
5. בה אמר אדני יי בראשון באחד לחדש תקח פר בן בקר תמים וטאת את המקדש: יחזקאל מה יח

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה וכן מנא דני שמואל בתוספתא לה. שיהיו כתיבם זו אחו: (ב) ר"ח ה"ב דלוקלע וכו' כרבי חמא כ"י מינא:

מוסף רש"י

הל להיות. ר"ח ח"ה, בפרשה הסמוכה לה. לפסוק שקלים ויניח כ"ס. שניה א"פ שקלוא כנלשונה (סו).

אמרי אוקומי הוא דמוקמי הסס. כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים אלא סבירי שלם נסמימה פרשת ואתה תלוה עד כאן: **ואד האני וקרי.** חוזר ושונה לקרות מני תשא עד ועשית כבוד נחשת וכו' אמר וז: **רב אמר מקדימין.** וקורין בני תשא לעצמם שער כדמנן במתני: **דאס פן.** דמאחרין צלרי להו לשולחנות משני שבתות דלמירין לעילי משום שולחנות הולכרי לשב צמדינה צט"ו מקדימין וקורין מראש חודש שיהו דורשין שמי שבתות לפניהן כדבן שמעון בן גמליאל ואס מאחר עד למחרת ראש חדש אין כלן הקדמה שמי שבתות: **חמיסר צמניו שצטא וקלע.** ואתו היום לא ימחילו ללכת ולישב צמדינה מפני כבוד השבת: **לא נפקי עד כחד צצטא.** וכי מאחרת נמי איכא שמי שבתות הלך מאחרין כדי שלא תנטרן להפסיק בן ז' פרשיות: **כחון שצט דוקא.** דלא מאחרת ודאי צצרי להו יומי לשולחנות: **אמר שמואל.** האי צמוכה דקמני לאו תוך שצטו אלא תוך שצט עלמנו: **וכן סנא דני שמואל.** בתוספתא (ב) דהך צרימא אי זו היא שצט ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות זה ציוס שצט עצמו ואפילו חל צערב שצט של אהמול כאלו חל זה. אלא מאחרין אשמעינן: **מסרגין.** לשון סריגין א. כלומר מפסיקין לשצמות צין פרשה לראשונה לשניה כשחל ר"ח צמול שמקדימין לשעבר דל"כ צצרי להו יומי לשולחנות ומפסיקין לשצט הבאה ולשצט שלישי קורין זכור כדי שמהא סמוכה זכור לפורים: **אין מסרגין.** דמפרש ואילו: **אימתי אני אומר לני מסרגין זומן שחל להיות צערב שצט.** דני נמי מאחרין לא צצרי יומי לשולחנות כדאמר שמואל לעיל סוף שולחנות לא יצני עד חד צצט הלכך מאחרין ואין כאן סירוג: **אכל זומן שחל להיות כחון שצט.** דאי מאחרת להו צצרי להו יומי לשולחנות לא נפקי עד חד כחון נקדים ויש כאן סירוג: הכי גרסינן כי היכי **דלא ליקדום עשייה לזיכה:** סגן **בשניה זכור.** קא סלקא דעתך כראש חודש אדר שחל להיות שצט קאי דמיירי ציה רישא דמתניתין: **שניה להפסקה.** כלומר לאו אריפא קאי אלא אריפא קאי דקמני חל להיות בתוך השצט מקדימין לשעבר ומפסיקין לשצט הבאה ועלה קאי ואמר צצטו של אחר הפסקה קורין זכור צצטו שצט שלאחריה יהא פורים: **איו היא שצט שניה.** כלומר שצט של פרשה שניה פרשת זכור: **צמוכה.** לאחריה ואפילו חל פורים צערב שצט: **צה.** ציוס שצט עצמו קורין הפרשה צו ציוס ואפילו חל צצט שצט אהמול כאלו חל לשצט שלמחר והיינו כשמואל: **חל להיות פורים שצט.** דצרי הכל אין קורין זכור לשעבר דהא השתא לא קדמה עשייה לזיכה וגבי מוקפין קדמה זיכה לעשייה: **עדיין היא מתלוננה.** אף צו אומר רב מקדימין כדי שמקדם זיכה לעשייה דעיריות:

איו היא שצט שלישי. שקורין צו פרשה שלישי: שצטו צו פרשה שלישי: **הא דלוקלע ראש חודש ניסן ציוס שצט.** שלם הולכך להקדים פרשת חודש לשצט שצברה קרינן לשצט שצברה פרה אדומה כצרי (א) אחא צרי מינא ולא צמוכה לפורים לסמןן אהרת טמאס לפסא. ויכיל דלל ראש חודש ניסן באמצע שצט שהולכרכו לקרות פרשת שצט שהולכרכו לקרות פרשת חודש ניסן באחד לחודש: **סנו רבנן כו'. צרימא זו מפרשת למעלה צסריגין לרב כדלית ליה ולשמואל כדלית ליה:** ואלו

עדיין היא מחלוקת איתמר נמי וכו'. קשיא אמאי לא פריך מצרימא דקמני אחויה שצט שניה כל שחל פורים להיות צמוכה ואפילו צערב שצט ולרב הו מלי למימר ואפי' שצט שלאחר כך וכל שכן צערב שצט עלפניה שמקדימין לשצט שצברה וי"ל דהך צרימא היינו צרימא דצמוןן אחר מתני דצריציעת המדס הזה ואגב דמני ואפילו צערב שצט גבי שצט ראשונה וגבי שצט צריציעת דהו דוקא ומנא שצט צערב שצט ודלא שצט אף על גב דלא הו דוקא: **ושאל**

ויקהל וחד תני וקרי מוכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות בכי תשא עצמה קורין אותה וכופלין אותה: חל להיות בתוך השבת מקדימין לשבת שעברה: **איתמר ר"ח אדר שחל להיות בערב שבת רב אמר מקדימין** ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין דאם כן בצרי להו יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבא הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דברי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין זומן שחל להיות בע"ש אבל זומן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': **איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר מקדימין** פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשייה לזיכה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשייה וזיכרה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת מקדימין וקורא משבת שעברה זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן פורים היא שבת שלישיית כל שסמוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: **ברביעית החדש הזה לכם:** תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפטידין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפטידין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת פרה אדומה ומפטידין וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישיית כל שסמוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפטידין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחודש ואיוו

לחיות ערב שבת. מכלל דסבר שקורין פרשת שקלים למחר כשמואל ולפיכך אין מפטידין. ותנא קמא סבר מקדימין וקורין משבת שעברה אע"פ שהיא שבט כרב, ומפסיקין בשבת שהיא שני ימים באדר וקיימא לן כרב אע"פ דפריך שמואל לטעמיה לית הילכתא כוותיה. ת"ר ראש חודש אדר שחל להיות בשבת קורין בכי תשא ומפטידין ביהודיע ואיו היא שבת ראשונה אדר להיות בתוכה וכו' בערב שבת. בשלישית פרה אדומה ומפטידין וזרקתי עליכם, ואיו היא שבת שלישיית כל שסמוכה לפורים מאחריה והא כשחל ראש חודש ניסן באמצע שבת אבל ואם חל ראש חודש [חודש] ניסן להיות בשבת נמצאת שבת שלישיית הסמוכה לראש חודש ניסן. ברביעית החדש הזה ומפטידין כה אמר ה' בראשון באחד לחודש כו'. וירושלמי ר' בא בשם ר' חייא בר אשי אין מפסיקין בין פורים לתשרי. ר' לוי אמר אין מפסיקין בין פרה לחודש. וסימניהון של פרשיות הללו, בין המוסות הללו אם רצה לשתות ישתה בין שלישי לרביעי לא ישתה. ובדין הוא שיקדום החדש לפרה. שבאחד בניסן חוקים מתבסב ובשני ימים בניסן נשרפה הפרה, ולמה הקדימה מפני שהיא טהורה של ישראל.

נה א מיי פ"ג מהל
תפלה הלכה כב
נו ב ג מיי ס הלכה כ
טו"ע א"ח סימן
מפרש ע"פ ה'
ג ד ה מיי ס הלכה כ
גה ו מיי ס טו"ע ס
ספ"ג ה'
גמז ז מיי ס טו"ע ס
ספ"ג ז'
ה ה מיי ס טו"ע ס
ספ"ג ז'
סא ט מיי ס טו"ע ס
ספ"ג ז':

רבינו חננאל

אמר אביי קרי שיתא מואתה תצוה עד ונשית כוור נחשת וחד חויה וקורא מוכי תשא עד ועשית כוור נחשת. וקיימא לן כוותיה. חל להיות ראש חודש אדר בכי תשא עצמה, אמר אביי קרי שיתא מוכי תשא עד ויקהל, וחד חוזר וקורא מוכי תשא ועד ועשית כוור נחשת. וקיימא לן כוותיה דתניא ויתמר. איתמר ראש חודש אדר שחל להיות בערב שבת, רב אמר מקדימין וקורין פרשת שקלים בשבת שהיא כ"ו יום בשבט, שאם לא תקרא כך אלא בשבת שהיא שני ימים באדר בצרי יומי שולחנות, בענן משעה שמפטידין בשקלין עד ט"ו [באדר, ט"ו יום] ואחר כך יוצאין השולחנות, והנה אם שצט בשני שבת. לאור נמצאו השולחנות יוצאין ב"ד וכו' ופרק שמואל דאמר מאחרין וקורין בשבת שהיא שני ימים באדר, כיון ששולחנות כל אימת דחל י"ה באדר בערב שבת לא נפקי עד חד בשבת, לא בצרי ואקשינן לשמואל דתניא איוו היא שבת ראשונה כל שחל ראש חודש אדר להיות בתוכה [ואפילו בערב שבת]. ודייקין מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה כשחל להיות בתוכה מקדימין וקרינן פרשת שקלים, אף כשחל ראש חודש אדר בערב שבת מקדימין וקרינן משבת שעברה. ופרק שמואל לא תימא בתוכה אלא בה. וכך היא סוגיא דמתניא, איוו היא שבת ראשונה כל שחל ראש חודש אדר להיות בתוכה [בה] ואפילו בערב שבת. כה, בשבת עצמה, כשחל להיות ראש חודש אדר בשבת עצמה קורין כי פרשת שקלים, כך אפי' אם חל להיות בערב שבת קורין בשבת עצמה. והא פלוגתא דרב ושמואל כתנאי היא, דתניא מסרגין לשבתות דברי ר' יהודה כו'. פי מסרגין מפסיקין, דנתנן קריא סריגין, ומפשידין פיסקי פיסקי, ואמר ר' שמעון (מ)אמתי אני אומר אין מסרגין, כלומר שאין מפסיקין אלא שקורין שבת אחר שבת, בזמן שחל ראש חודש אדר